RABHADH

Caithfear an ceistpháipéar seo a chur ar ais le do fhreagarleabha(i)r ag deireadh an scrúdaithe, nó caillfear marcanna.

Scríobh do Scrúduimhir anseo ⇒

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2008

DÉ CÉADAOIN, 18 MEITHEAMH 2008, MAIDIN 9.30 – 12.00

EACNAMAÍOCHT TALMHAÍOCHTA – ARDLEIBHÉAL

(320 Marc)

Freagair **cúig cheist déag** as Cuid I agus **ceithre** cheist as Cuid II. Níor cheart duit níos mó ná uair an chloig a chaitheamh le Cuid I.

CUID I (120 marc)

Freagair **cúig cheist déag**.
Scríobh na freagraí sna spásanna cuí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc.

CUID II (200 marc)

Freagair **ceithre** cheist.
Scríobh na freagraí i do fhreagarleabha(i)r.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc (50 marc).
Ná scríobh freagraí Chuid II ar an gceistpháipéar seo.

NÁ DEARMAD AN CEISTPHÁIPÉAR SEO A THABHAIRT AR AIS LEIS AN/NA (bh)FREAGARLEABHA(I)R A ÚSÁIDEADH CHUN NA CEISTEANNA I gCUID II A FHREAGAIRT.

CUID I (120 marc)

Freagair **cúig cheist déag**.
Scríobh na freagraí sna spásanna cuí.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc.

1. Cén fáth a mbíonn Praghasleaisteachas an Éilimh ar uaineoil na hÉireann i margadh na Fraince níos aired de ghnáth ná i margadh na hÉireann?

____

____

2. Cuir sonraí staitistiúla reatha ar fáil maidir le hEarnáil Talmhaíochta na hÉireann mar atá léirithe thíos.

% de thalamh talmhaíochta na hÉireann ar a bhfástar barra	
Líon na nGabháltas Feirme in Éirinn	

3. Mínigh cad is ciall le Treoir AE? ____

____

4. Déan comparáid idir fhreagairt aschuir (táirgeacht) gnólacht déantúsaíochta agus fhreagairt aschuir (táirgeacht) feirm theaghlaigh i gcor chun donais san eacnamaíocht.

____

____

5. Sa teoiric eacnamaíochta cad is ciall leis an téarma **Táirge Teorannach** (TT)?____________________

____

6. Mínigh difríocht **amháin** idir Dímheas de réir Mhodh na Dronlíne agus Dímheas de réir

Mhodh an Iarmhéid Íslithe: ____

____

7. Luaigh **dhá** impleacht do thalmhaíocht na hÉireann a bhaineann le méadú an AE.

(i) ____

(ii)____

8. Mínigh an chúis eacnamaíochta ar cheart d'fheirmeoirí agus do phróiseálaithe na hÉireann sainfheidhmiú (speisialú) seachas éagsúlú a dhéanamh ar a dtáirgeadh.__________________________

____

9. Mínigh cén fáth nach gnáthchleachtas é **imeascadh cuasai-ingearach** i dtalmhaíocht na hÉireann.

____

____

10. Luaigh **dhá** shampla talmhaíochta de dhul chun cinn sa teicneolaíocht a chuidíonn le breis aschuir a bhaint as méid áirithe acmhainní:

(i) ______________________ (ii) ______________________

11. Mínigh cad is ciall le **Luach Caipitlithe** Sócmhainne. ______________________

____

12. Cad a thuigeann tú leis an téarma **traschomhall** (tras-chomhlíonadh) maidir le híocaíochtaí talmhaíochta an AE?

____

____

13. Luaigh **dhá** cheann de na trí thréimhse táirgeachta a aithnítear nuair a bhíonn soláthar á phlé:

(i) ______________________ (ii) ______________________

14. Déan idirdhealú idir íocaíochtaí **cúpláilte** agus íocaíochtaí **díchúpláilte** san fheirmeoireacht.

____

____

15. Mol buntáiste féideartha **amháin** a bhaineann leis an mbiteicneolaíocht i dtaca le soláthar bia.________

____

16. Cad is ciall leis an téarma **coinníoll na caillroinnte** i gcúrsaí árachais

____

____

17. Luaigh buntáiste **amháin** a bhaineann leis an SCCT (*REPS*) d'fhorbairt na talmhaíochta in Éirinn:

____

18. Mínigh conas a chuireann Feirmeoirí Aontaithe na hÉireann (IFA) leas fheirmeoirí na hÉireann chun cinn.

____

____

19. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** locht ar pholasaí cabhrach bia chun cuidiú le tíortha atá i mbéal forbartha.

(i) ______________________

(ii) ______________________

20. Luaigh **dhá** chúis leis na harduithe ar phraghsanna idirnáisiúnta gránach le déanaí:

(i) ______________________ (ii) ______________________

Ná dearmad an ceistpháipéar seo a thabhairt ar ais leis an/na (bh)freagarleabha(i)r a úsáideadh chun na ceisteanna i Roinn II a fhreagairt.

CUID II (200 marc)

Freagair **ceithre** cheist.
Scríobh na freagraí i do fhreagarleabha(i)r.
Tá na ceisteanna ar fad ar aon mharc (50 marc).
Ná scríobh freagraí Chuid II ar an gceistpháipéar seo.

1. (a) Scríobh cuntas ar phróiseáil mairteola in Éirinn faoi **gach ceann** de na ceannteidil seo a leanas:

(i) úinéireacht na hacmhainne próiseála;

(ii) príomh-asraonta margaidh;

(iii) breisluach;

(iv) iomaíocht ó tháirgeoirí neamh-AE.

(b) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** impleacht a bhaineann leis an díchúpláil le haghaidh tháirgeoirí mairteola na hÉireann.

[50 marc]

2. Is clár Comhardaithe Feirme é seo a leanas:

Sócmhainní	**€**	**Dliteanais**	**€**
Seasta Reatha nó Leachtach	1,250,000 300,000	Fadtéarmach Reatha Glanfhiúchas	250,000 45,000 ?
Iomlán	1,550,000		?

(a) Ríomh na dliteanais iomlána agus an glanfhiúchas ón gClár Comhardaithe thuas.

(b) Déan amach, agus an cóimheas ábhartha á úsáid agat, cé acu sócmhainneach nó féimheach atá an fheirm. Taispeáin do chuid oibre **agus** mínigh do fhreagra.

(c) Mínigh **trí** thoisc a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar chinneadh bainisteoir bainc tuilleadh iasachtaí a cheadú.

(d) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** chúis a mbíonn gá ag an bhfeirmeoireacht le cuid mhaith caipitil bhreise le himeacht ama.

[50 marc]

3. Léiríonn an léaráid thíos an coibhneas idir leibhéil éagsúla aschuir ar fheirm agus na costais a bhaineann leo.

(a) Déan cóip den léaráid seo i do fhreagarleabhar agus cuir lipéad orthu seo:

(i) Aiseanna
(ii) Costais Sheasta (CS)
(iii) Costais Iomlána (CI)
(iv) Ioncam Iomlán (I I)

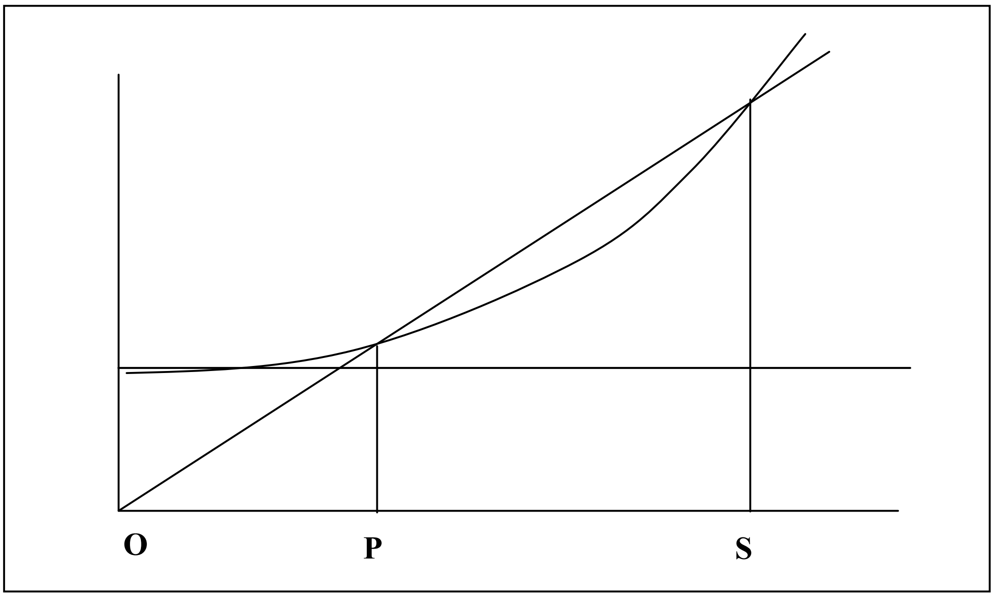

(b) Bain úsáid as do léaráid agus mínigh an chúis atá leis an gcruth ar Chuar an Chostais Iomláin **agus** ar Chuar an Ioncaim Iomláin.

(c) Mínigh cén fáth a bhfuil sé inmholta don fheirmeoir leanúint den táirgeadh níos faide ná an leibhéal aschuir **(OP)**.

(d) Mínigh, le cabhair na léaráide, conas a dhéantar an leibhéal aschuir is brabúsaí a shainaithint.

[50 marc]

4. **(a)** Sainmhínigh an téarma **cúngach praghsanna costas.**

(b) Mínigh an bhaint atá ag éileamh ar tháirge **agus** ag soláthar táirge le cúngach praghsanna costas agus tagairt agat do threochtaí reatha san fheirmeoireacht in Éirinn.

(c) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** straitéis choigeartaithe a d'fhéadfadh feirmeoirí a ghlacadh chucu mar fhreagra ar an gcúngach praghsanna costas.

[50 marc]

5. Léiríonn an léaráid thíos dhá chuar éilimh ar an im. Seasann cuar amháin d'im Éireannach a bhfuil éileamh air ar an margadh baile (DH) agus seasann an ceann eile don im Éireannach a bhfuil éileamh air ar an margadh onnmhairíochta (DE).

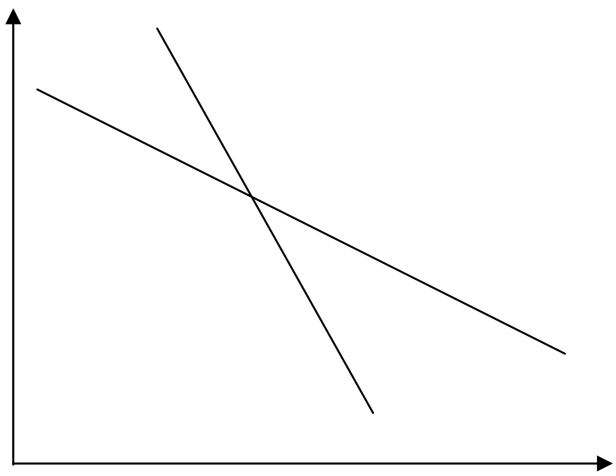

(a) Déan cóip den léaráid i do fhreagarleabhar. Cuir lipéad ar na haiseanna, ar chuar an éilimh ar an margadh baile (DH) agus ar chuar an éilimh ar an margadh onnmhairíochta (DE).

(b) Mínigh an chúis atá leis an gcruth ar **gach** cuar éilimh díobh.

(c) Bain úsáid as léaráid eile agus tarraing cuar an éilimh iomláin ar im Éireannach. Mínigh an cruth atá ar an gcuar.

(d) Tabhair breac-chuntas ar na tosca a mbíonn tionchar acu ar éileamh tomhaltóra ar tháirge.

[50 marc]

6. **(a)** Tá claonadh i bpraghsanna talmhaíochta a bheith ag luainiú le himeacht ama. Tabhair breac-chuntas ar na cúiseanna eacnamaíochta leis sin.

(b) Mínigh an téarma **bearna ioncaim** agus tabhair breac-chuntas ar na teorainneacha atá leis mar uirlis tomhais.

(c) Tabhair breac-chuntas an gcúis a bhféadfadh ioncaim thalmhaíochta a bheith difriúil faoin tSaorthrádáil *versus* faoin Trádchosaint.

[50 marc]

Ná dearmad an ceistpháipéar seo a thabhairt ar ais leis an/na (bh)freagarleabha(i)r a úsáideadh chun na ceisteanna i gCuid II a fhreagairt.

Leathanach Bán

Leathanach Bán